

ROMÁNSKÝ SLOH V EVROPĚ

Románský sloh se prosadil ve stavitelství a výtvarném umění v zemích **západní, jižní a střední Evropy** v **11.-13. století**. Východ Evropy byl v té době ovlivněn **byzantským stylem**.

Stavěly se dva základní typy kostelů, **baziliky** a **rotundy**. Oba měly svůj předobraz v **antickém stavitelství**.

V románském slohu byly postaveny také světské stavby, zejména **hrady**. Součástí hradu byl **obytný palác**.

Kláster Cluny - Francie

11. září 910 založil vévoda Vilém I. Akvitánský v málo osídlené a ne příliš úrodné části Burgundska benediktinský klášter

Z prvního patrně dřevěného kostela z 10. století se nezachovaly žádné stopy.

Kostel Cluny II. (981), románská basilika s plochým dřevěným stropem.

Roku 1089 začala stavba nového kostela **Cluny III.**, chór byl vysvěcen roku 1095, celý kostel roku 1130.

Pětilodní bazilika s dvojitou příční lodí a se šesti věžemi, s délkou 187 m a s výškou klenby přes 30 m

Rekonstrukce basiliky Cluny III

http://www.youtube.com/watch?v=Rz_SVYd9aCU

DONJON (KEEP)

Raný románský hrad typu věže, sevřeného krychlového nebo hranolovitého tvaru, na nárožích a někdy i v délce stěn zesíleného oblými plnými věžicemi

Tarascon, Francie

**Torre de *Belém*
Portugalsko**

**The Castle Keep,
Newcastle**

Tower of London

Palác a pevnost Jeho Veličenstva

Bílá tvrz (White Tower), čtvercová budova s vížkou na každém rohu sloužila jako pevnost, zbrojnice, pokladnice, mincovna, palác, místo poprav, observatoř, útočiště a vězení především pro vězně z vyšších vrstev.

V roce 1078 nařídil Vilém I. Dobyvatel postavit White Tower z kamene dovezeného z Francie aby ochránil Normany

Tower Bridge je zvedací most v Londýně nad řekou Temží vedle pevnosti Tower (1886 – 1894)

PISA

Náměstí *Campo dei Miracoli* neboli *Pole zázraků* tvoří :
baptisterium (křestní kaple), **šikmá věž** (kampanila - zvonice) a
katedrála

PISA

Katedrála zasvěcená *Panně Marii Assuntě* v centru náměstí je vrcholným dílem románské pisánské architektury.

Románské mramorové **baptisterium** z 12. století je největší na území Itálie (jeho průměr je 30,5 metru).

Šikmá věž v Pise

Šikmá věž se nachází v Itálii v Pise. Stojí na *Náměstí zázraků* s dómem a kruhovým baptisteriem (křestní kaplí). Je vysoká 56 metrů. Věž je z bílého mramoru.

Výstavba zvonice byla zahájena v roce 1173, ale už krátce po začátku stavby se začala **naklánět**. Důvodem jsou **mělce založené základy v měkké hornině**.

Věž se původně nakláněla na **opačnou stranu**. Stavitelé se rozhodli náklon vyrovnat tím, že do země k základům házeli kameny a větve. Plán vyšel a věž se vyrovnala.

Později se začala naklánět znovu, tentokrát na **opačnou stranu**. Architekt se pokusil zastavit další naklánění tím, že další patra stavěl mírně **nakloněná na druhou stranu**.

Vychýlení vrcholu věže se ve 20. století zvětšilo na více než 5 metrů, byla v roce 1990 věž pro veřejnost uzavřena a začaly intenzivní **záchranné práce**.

